

Handläggare

Miljöchef
Högni Hansson

1992-03-12

Saxån-Braån
Möv 14

Verksamhetsplan för 1992 och framåt

Arbetsgruppen föreslår följande verksamhetsplan för 1992.

1992

Vattenkontroll

Kontrollprogrammet föreslås förändras på följande sätt jämfört med 1991-års undersökning:

1. Intensivmätning året runt genomförs på två stationer för att beräkna transporten av närsalter.
2. Kontrollen på intensivstationerna kompletteras med mätning av nitratkväve.
3. Mätning av lågdospreparat upphör, men mätning av övriga bekämpningsmedel fortsätter. Arbetsgruppen föreslår att 185 000 kr anslås för kontrollprogrammet under 1992 och 205 000 kr under 1993.

Vattenföringsstationer

Vattenföringsstationerna fungerar inte bra och det är tveksamt om de är värda att satsa på. Ett bättre alternativ är att använda den s k PULS-modellen som SMHI har utarbetat. SMHI kan med hjälp av den beräkna vattenflödet utifrån uppgifter om nederbörd m m. Kostnaden för att kontrollera vattenflödet på det sättet överstiger troligtvis inte 10 000 kr per år och har en säkerhet som är jämförbar med vad ett välfungerande mätinstrument har. Arbetsgruppen föreslår att 10 000 kr per år anslås för vattenföringskontrollen.

Postadress	Kontorsadress	Telefon	Telefax	Postgironr
261 80 Landskrona	Stadshuset Drottninggatan 7	0418-79 245	0418-79403	1 23 45-5

Information

Informationsverksamheten har inriktats mot markägare och arrendatorer om hur skyddszoner skall anläggas på ett sätt som är anpassat till de lokala förhållandena, hur dammar lämpligen utformas och övriga skyddsåtgärder.

För 1992 föreslås att 25 000 kr anslås för information. Informationsverksamhetens inriktning föreslås anpassas till behovet av information för att genomföra skyddsåtgärder.

Fiskinventering

Fiskinventering som planerades 1991 men inte hann slutföras då, föreslås slutföras under året till en kostnad av 10 000 kr.

Åtgärdsprogrammet

För att genomföra åtgärdsprogrammet behövs det fortsatta insatser gentemot markägare och arrendatorer.

Riksdagen beslutade 1988 att målet bör vara att före sekelskiftet minska belastningen av kväve till hälften av 1988 års nivå och väsentligt minska fosforbelastningen vid de svenska kusterna.

Det åtgärdsprogram som kommittén antog 1990 omfattade anläggningskostnader för 1 142 000 kr och 2 800 000 kr för markersättningskostnader. Bidrag lämnades av miljövårdsfonden för anläggningskostnaderna. Kommunerna har satsat varierande belopp på våtmarksprojekt; Eslöv 880 000 kr under 1992-93 medan Kävlinge inte har satsat något hittills.

Trots att projektet har gått trögt i starten har det gett mycket erfarenhet av hur projekt av detta slag kan genomföras. Projektet är möjligen och troligen det våtmarksprojekt som kommit längst och haft störst omfattning hittills. Det har framför allt gett praktiska erfarenheter av hur skyddsåtgärder kan genomföras och gett en realistisk bild av kostnaderna. Dessa erfarenheter kan användas och används redan vid flera andra projekt i södra Sverige.

Projektet är trots detta helt otillräckligt för att riksdagens mål på 50 % minskning av kväveläckaget skall uppnås. Det behövs betydligt mera omfattande åtgärder. Kvävehalterna i Saxån-Braån är mycket höga och transporten av närsalter till Öresund via Saxån är stor. Öresund är hårt belastat av bl a närsalter. Några större punktkällor förekommer inte som avbördas till systemet. Svalövs samhälle har enda reningsverket som släpper ut i systemet, men dagvatten från Eslöv och övriga tätorter

släpps ut obehandlat i åarna. Helt övervägande delen av kvävet härstammar från läckage från åkermarken. Det är därför effektivast att sätta in åtgärder mot det läckaget.

För att uppnå 50 % minskning av närsaltsbelastningen i Öresund behöver belastningen via Saxån minskas med minst 50 %. Målet kan inte nås genom att minska utsläppen från industrier och reningsverk. För att minska belastningen med 50 % kan man redan nu konstatera att det behövs betydligt mer omfattande och kostnadskrävande åtgärder än pågående projekt. Sannolikt behövs det omfattande statliga insatser utöver de som kommuner och landsting satsar. Nästa etapp bör förberedas redan nu. Arbetsgruppen föreslår att Ekologgruppen anlitas för att under 1992 och 1993 förbereda de fortsatta åtgärdsinsatserna. Förberedelserna bör bestå av beräkning av effekterna av nuvarande projekt och inventering av möjligheterna för ytterligare åtgärder. Effekterna och kostnaderna för ytterligare åtgärder beräknas och jämförs med riksdagens mål på 50 % minskning av kvävebelastning till år 2000. Åtgärdena kan bestå av flera olika insatser, mot läckage från åkermarken, lokalt omhändertagande av dagvatten från tätorterna, insatser vid enskilda avlopp m m.

Arbetsgruppen föreslår att Ekologgruppen anlitas för 105 000 kr under 1992 för fortsatta åtgärdsinsatser. Det fortsatta arbetet bör innefatta en bedömning av vilken minskning av närsaltsbelastningen genomförda och planerade åtgärder innebär. Det fortsatta arbetet bör även innefatta en bedömning av vilka ytterligare åtgärder som behövs för att uppnå riksdagens mål och kostnaderna för dessa.

Uppföljning

Arbetsgruppen föreslår att 25 000 kr avsätts för att utvärdera resultaten av åtgärdsinsatserna. Utvärderingen kräver t ex omfattande mätningar av närsaltshalterna i det vatten som rinner till dammen och det vatten som lämnar dammen. Arbetsgruppen anser att en utvärdering är angelägen för de fortsatta åtgärdena.

1993 års verksamhet

Arbetsgruppen föreslår att 1993 års verksamhet skall ha följande omfattning:

Vattenkontrollen

Kontrollprogrammet föreslås vara av samma omfattning som 1992 med viss uppskrivning av kostnaderna. Det är osäkert om ytterligare bidrag

beviljas av länsstyrelsen och därför har dessa inte tagits med i budgeten. Kostnaden har beräknats till 205 000 kr.

Åtgärdsprogram

Åtgärdsprogrammet föreslås fortsätta som under 1992 med bl a rådgivning till lantbrukarna om vilka marker som kan tas i anspråk. Det fortsatta arbetet inriktas sedan på vilka ytterligare åtgärder som behövs för att nå 50% målet till år 2000. För detta avsätts 100 000 kr 1993.

Vattenföringsstation

Vattenföringskontrollen föreslås ske genom SMHI:s PULS-modell till en kostnad av 10 000 kr.

Information

Information till markägare och allmänhet föreslås fortsätta under 1993 till en kostnad av 35 000 kr.

Uppföljning

Uppföljning och i utvärdering av skyddsåtgärder föreslås fortsätta under 1993 till en kostnad av 40 000 kr.

Övriga kostnader

För oförutsedda övriga kostnader föreslås 10 000 kr under 1993.

Budgetförslag

<u>Budgetpost</u>	<u>1992</u>	<u>1993</u>
Årlig kontroll	185 000	205 00
Bidrag länsstyrelsen	-50 000	
Åtgärdsinsatser	105 000	100 000
Vattenföringskontroll	10 000	10 000
Fiskinventering	10 000	
Information	25 000	35 000
Uppföljningskontroll	25 000	40 000
Övriga kostnader	<u>10 000</u>	<u>10 000</u>
Summa	320 000	400 000
Kostnad per kommun	80 000	100 000

Förslag till beslut

Arbetsgruppen föreslår kommittén fatta följande beslut:

1. Kontrollprogrammet fortsätter med vissa ändringar till en kostnad av 185 000 kr under 1992 och 205 000 kr under 1993.
2. Åtgärdsprogrammet fortsätter som planerat med stöd av de 1 142 000 kr som landstingets miljövårdsfons beslutat bevilja. Kommittén beslutar att anslå 105 000 kr 1992 för åtgärdsinsatser och 100 000 kr 1993.
3. Vattenföringskontrollen sker genom beräkning av SMHI till en kostnad av 10 000 kr för 1992 resp 1993.
4. Fiskinventering slutförs under 1992 till en kostnad av 10 000 kr.
5. För informationsinsatser anslås 25 000 kr för 1992 och 35 000 kr för 1993.
6. Uppföljning och utvärdering av skyddsåtgärderna genomförs under 1992 och 1993 till en kostnad av 25 000 kr 1992 och 40 000 kr 1993.
7. Medel för övriga kostnader avsett 10 000 kr för 1992 och 10 000 kr för 1993.

Högni Hansson
sekreterare